

Sygn. akt I ACz 967/13

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2013r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Wołczańska (spr.)

Sędziowie: SA Lucyna Świdorska-Pilis

SA Barbara Owczarek

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2013r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)w W.

przeciwko K. O.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 2 sierpnia 2013r., sygn. akt II Nc 200/13

postanawia:

1) uchylić zaskarżone postanowienie;

2) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi Okręgowemu w Katowicach w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sygn. akt I ACz 967/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Katowicach umorzył postępowanie i orzekł o kosztach procesu, powołując się na treść przepisu art. 505³⁷ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu wskazał, że powód wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w toku którego postanowieniem z dnia 26 listopada 2012r. Sąd Rejonowy w L. uchylił nakaz zapłaty z dnia 6 lutego 2013r., sygn. akt VI Nc – e 209379/13 i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Zarządzeniem Przewodniczącego w tym Sądzie wezwano powoda do usunięcia braków formalnych pozwu (poprzez jego podpisanie, złożenie odpisu pozwu wraz załącznikami, pełnomocnictwa oraz wskazanie adresu zamieszkania pozwanego), w terminie dwutygodniowym, pod rygorem umorzenia postępowania.

W wyznaczonym do tego terminie powód usunął wszystkie braki poza wskazaniem prawidłowego adresu pozwanego. Podany przez niego w odpowiedzi na wezwanie adres był niewłaściwy z tej przyczyny, że pozwany pod nim nie

zamieszkiwał, o czym powodowy (...) wiedział skoro przyczyną uchylenia nakazu zapłaty przez Sąd Rejonowy w L. oraz przekazania sprawy do sądu właściwości ogólnej była niemożność doręczenia odpisu nakazu zapłaty pozwanemu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł powód (...) w W.. Skarżący zarzucił naruszenie przepisu art. 505⁽³⁷⁾ § 1 kpc, art. 187 § 1 kpc, art. 126 § 2 kpc w zw. z art. 25 kc poprzez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie. Wskazał, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte w dniu 25 stycznia 2013r., a zatem stosuje się do niego przepisy obowiązujące przed nowelizacją procedury cywilnej z dnia 7 lipca 2013r., a art. 126 kpc w obowiązującym wówczas brzmieniu nie wymagał wskazania adresu pozwanego, jedynie jego miejsca zamieszkania.

W oparciu o tę podstawę skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Sprawa niniejsza wszczęta została w dniu 25 stycznia 2013r. (k. – 2) złożeniem pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a zatem pod rządami art. 505³⁷ § 1 k.p.c., który regulował porządek podejmowanych przez przewodniczącego czynności w przypadku przekazania sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³, 505³⁴ i 505³⁶ k.p.c. Zgodnie z jego ówczesnym brzmieniem przewodniczący winien wezwać powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana – w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania, pod rygorem umorzenia postępowania.

Zgodnie zaś z art. 2 ustawy z dnia 10 maja 2013r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2013r., poz. 654), którą znowelizowano brzmienie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie (7 lipca 2013r.) stosuje się, poza pewnymi wyjątkami, które w sprawie niniejszej nie występują, przepisy dotychczasowe.

Zgodzić się zatem przyjdzie z wyrażonym w zażaleniu stanowiskiem, iż w sprawie zastosowanie winien znaleźć przepis art. 505³⁷ kpc w dotychczasowym brzmieniu, jednakże nie z tej przyczyny zaskarżone rozstrzygnięcie jest nieprawidłowe.

Wskazany wyżej przepis (w brzmieniu sprzed 7 lipca 2013r.) regulował i nadal reguluje dalszy tok postępowania, po przekazaniu sprawy przez sąd rozpoznający ją w elektronicznym postępowaniu upominawczym, do sądu właściwości ogólnej, między innymi wtedy gdy doręczenie nakazu zapłaty nie może nastąpić z tego względu, że miejsce pobytu pozwanego nie jest znane (art. 505³⁴ w związku z art. 502¹ § 1 kpc oraz art. 499 pkt 4 kpc). Postępowanie toczące się przed sądem właściwości ogólnej stanowi kontynuację elektronicznego postępowania upominawczego. Spowodowało to konieczność ukształtowania regulacji dotyczącej dalszego postępowania przed sądem właściwości ogólnej w taki sposób, aby było możliwe uzupełnienie pozwu i sprzeciwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznawana. W związku z przyjęciem zasady kontynuacji postępowania elektronicznego przez sąd właściwości ogólnej, po złożeniu sprzeciwu, uchyleniu nakazu zapłaty lub stwierdzeniu braku podstaw do jego wydania nie sposób pominąć, że w sądzie elektronicznym wydano nakaz zapłaty lub były badane podstawy do jego wydania, a więc toczyło się postępowanie. Wobec powyższego nieuzupełnienie przez powoda w wyznaczonym terminie braków pozwu nie może skutkować jego zwrotem. Konsekwencją nieusunięcia braków formalnych pozwu w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania powodowi jest wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania (w całości) (Kodeks postępowania cywilnego. Tom I. Komentarz art. 1 – 729, pod redakcją Agnieszki Góry – Błaszczkowskiej, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013, str.1356).

Uwzględnić jednak należy, że pozew wniesiony przez powodowy (...)spełniał wymogi pozwu z art. 126 § 2 kpc w zw. z art. 187 § 1 kpc, gdyż zawierał oznaczenie miejsca zamieszkania pozwanego. A zatem, w tym zakresie pozew nie był dotknięty brakiem, który uzasadniałby jego uzupełnienie czy wreszcie zwrot w postępowaniu zwykłym w oparciu

o art. 130 kpc. Fakt, że adres ten okazał się nieaktualny (adresat wyprowadził się) i nie można skutecznie doręczyć pozwanemu pozwu, na wskazany w pozwie adres, prowadzić mógł jedynie do zobowiązania strony powodowej do wskazania aktualnego adresu (miejsca pobytu pozwanego) w trybie art. 177 § 1 pkt 6 kpc. Niewykonanie, w terminie wyznaczonym przez sąd (a zatem co do którego dopuszczalne jest jego przedłużenie na wniosek strony – art. 166 kpc) w tym przedmiocie zobowiązania, prowadzić natomiast mogło do zawieszenia postępowania, a nie zwrotu pozwu.

Tym samym brak było podstaw do wezwania powoda do wskazania prawidłowego adresu zamieszkania pozwanego w terminie dwutygodniowym pod rygorem umorzenia postępowania, skoro tego rodzaju brak nie mógłby skutkować zwrotem pozwu w sytuacji gdyby powód nie skorzystał z postępowania elektronicznego, a złożył pozew w zwykłym trybie. Zdaniem Sądu Apelacyjnego o tego rodzaju braki pozwu chodzi zaś w powołanym art. 505³⁷ § 1 kpc tj. te, których nieusunięcie przez stronę byłoby przeszkodą do nadania sprawie dalszego biegu w postępowaniu zwykłym (art. 130 § 1 kpc). Nieuzupełnienie tylko tego rodzaju braków uzasadnia więc umorzenie postępowania z mocy art. 505³⁷ § 1 kpc.

Brak aktualnego adresu pozwanego, jakkolwiek skutkuje koniecznością uchylenia nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, to jednakże nie stanowi braku formalnego pozwu. Nie podlega on zatem uzupełnieniu w trybie art. 505³⁷ § 1 kpc.

Z podanych przyczyn zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu – art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono po myśli art. 108 kpc.